



ВЕЛИКОДІДНА ПИСАНКА -- РІДНИЙ ШКОЛІ.

ГУВЕР ПРО ЛІДЕРІВ, МАСУ
І ДЕМОКРАТІЮ

НЮ ГЕЙВЕН. — Президент Гувер вислав до часопису „Дейлі Ейдж" листа, в якому підносить, що демократія мусить виховати своїх власних лідерів, якщо вона хоче задержати авторитет щодо моралі, релігії і керування державою.

Президент підчеркнув, що народні маси треба вести, бо тільки таким шляхом можна допровадити до соціального поступу. Маси, на думку Гувера, не є ніколи будучими, а є дуже часто руйнівними. Провід є прикметою одиниці. Бо тільки одиниця існує в світі інтелекту і проводу. А демократія, коли захоче задержати провід, мусить виховати своїх власних провідників. Людський провід не дається вибрати, чи назначити боєм чи бюрократичним способом; він може бути тільки вислідом зацікавленості, характеру й інтелігенції. Поступ нації це є сума поступу одиниць. Ідеї повстають у головах одиниць, а не у головах мас. Бо маси тільки відчувають, але не мають своєї власної думки. Маси руйнують, споживають, ненавидять і мрять, але не будують. Людина в масі не думає, а тільки відчуває. Маса реагує тільки в поразенні. Демого грає тільки на почуваннях маси. Він є провідником від почувань, але не є провідником розуму і поступу. Бажаючи маси не є дійсними потребам, бо дійсні потреби можна означити доперва по довгій розмові, дорогою виховання і розумного проводу.

АТАКУЄ ПРОТИСАЛОНОВУ ЛІГІ І ЦЕРКВИ.

ВАШІНГТОН. — Конгресмен Тугендт з Месусеттс, зізнаючи перед сенатським лобістичним комітетом, звернувся з важкими звинуваченнями проти Апостолів Лиги Т. Методисти Раді Терезити, закладаючи їй широку лобістичну акцію, на яку зужито гроші суми. Тингем обвинувачує особливу методистського єпископа Джеймса Кенона мол. за те, що він затовавав збірні фонди, з яких поважу суму зужив на виборчу кампанію проти губернатора Сміта, коли той кандидат на президента. Тингем каже, що єпископ і Протестантська Ліга затовавали такі фонди 8 літ, хоч це противиться законним постановам.

ВАШІНГТОН ЗА ПАРКЕРА.

ВАШІНГТОН. — З того часу, як президент Гувер заявив за суддю Паркера, починають наливати різні писма від різних корпорацій, в яких домагаються заміненання Паркера членом Найвищого Суду. Кажуть, що ці писма є інспіровані за Вашингтоном.

НАРАХОВУЮТЬ 20,078,202 КАТОЛІКІВ.

НЮ ЙОРК. — Офіційний католицький альманах на рік 1930 подає число католиків у Злучених Державах на 20,078,202.

Католицька церква має тут 4 кардиналів, 12 архієпископів, 102 єпископів, 26,825 священників, 12,413 парохів, 5,753 місійних церков, 135 теологічних семінарій, 7,225 парохіальних шкіл.

ДЕЙВІС МІЖ ДІТЬМИ.

ВАШІНГТОН. — 300 дітей, котрих правди брали участь в американській революції, зібрані на мітинг, на якому прочитано привітне письмо, надіслане від полярного дослідника Бірда. А потім заговорив до дітей секретар праці Дейвіс. Він підчеркнув, що йому ніяково говорити до дітей Американської Революції, бо він є іммігрантом, которого привезли до Америки з Англії, коли він мав 7 літ. Але, говорив Дейвіс, всі мешканці Америки є іммігрантами, без огляду на те, чи вони прибули сюди тепер, чи тому сто літ, чи більше. З історичної перспективи рішення щодо цих їх прибути до Америки є дуже малою. Найбільше користають з Америки, говорив Дейвіс, саме ті, що прибувають сюди доперва тепер.

ПАСТОР ПРОТИ ВІЙСЬКОВИХ КАПЕЛЯНІВ.

ВАШІНГТОН. — Пастор Пітер Ейхел з Батлему виголосив страстну проповідь, у якій осудив як найгіршіше гніту. Мобі нішим заявив він, що „лема ніякого оправдання на те, щоб служити у війську чи марширувати в характері військового капелана, бо це є тесаме, що бути капеланом у епіскі". Ця проповідь викликала велике обурення, бо їй прислухувалися саме начальники капелянів, котрих був піх, той час у війську. Кажуть, що пастор образив цілий ряд американських церков, а саме й марширувати, та викликає від нього оправдання. Та пастор твердить, що він проповідує тесаме вже від довгих літ. Він є той думка, що на війну нема ніякого оправдання.

БЕЗРОБІТТЯ У ШІМІНІ СВІТІ.

НЮ ЙОРК. — „Дейлі Американ Лейборер Бу" на 1930 рік подає, що при одній Франції у всіх інших державах безробіття являється найтяжчою проблемою. Безробіття зростає, а соція нарахувують по сім офіційним відвідуванням за минулий рік 1,772,500 безробітних.

АРЕШТОВАНО ПОМІЧНИКА
ГАНДІ.

З Алабади (Індія) доносить, що найближчого помічника Ганді, президента всендуського національного конгресу, Негру, арештувала англійська поліція за порушення закону про сільний монопол. Суд присудив йому до в'язниці на шість місяців, куди його вже відправили. Арешти й засуди різних визначних вождів Індусів продовжуються по всій Індії. Це показує, що правительству рішуче буде боротися з усіми спробами поширити заворушення серед Індусів. Такі арешти та засуди дуже підбадьлюють роботу Ганді.

ЗА РЕПУБЛІКУ В ЕСПАНІІ.

Визначний політичний діяч Замора, котрий до приходу Прімо де Рівери був не раз міністром Еспанії й звичайно був зазістим монархістом, тепер змінив свою думку щодо еспанської монархії. Він на великих політичних зборах заявив, що вважає, що тепер настав час в Еспанії, коли сам народ мусить прийти до управління державою. Тому він починає вести агітацію за республіку.

Він говорить, що лідери республіки мають бути ті політичні діячі, які керували політичним життям держави до приходу Прімо де Рівери. Замора тепер є лідером ліберальної партії, тому його голос має велику вагу.

СКІЛЬКІ Є СВЯЩЕНИКІВ
РІЗНИХ ОБРЯДІВ У ПЕРПІ-
ШНІЙ ПОЛЬЩІ?

Всіх священників є 17 тисяч осіб. З того числа римокатоликів є 11,602, греко-католиків 2,432, вірменського 65, православних 2,943, євангелістів 574, магометан 39.

УМЕР З ГОЛОДУ, МАЮЧИ
40 ТИСЯЧ ДОЛЯРИВ.

В нужденній хатині в Оттаві, Ілліной, умер 75-літній відомец Френк Соер з голоду і занедбаня. В шухфаді в його хатині знайдено паперовими грішми 20 тисяч доларів, а під підлогою других 20 тисяч доларів.

„БОМБА" В СВ. ЮРІ.

Дня 19 березня відбулося в церкві св. Юра у Львові богослуження для шкільної молоді з нагоди ймення маршала Паскусявича. Під час богослуження хотів кинути невеличку петарду-смердючку. Петарда була нешкідлива. Після богослуження на дворі відбула друга така сама петарда. Польські часописи повідомляють, що як літального в кишені петарди арештовано Володимиром Мулявцем та нібито в нього відлучили три летючі УВО, з яких одна гаворилася Бесарабії, а друга студента Любомира, вбитого м. р. після нападу на грошового лідера Кошовського при вул. Горького, а третя знає об'єктувати іменни марш. Підсудковий.

МАЯКОВСЬКИЙ ПОПОВНИВ
САМОГУБСТВО.

У Москві (СРСР) стрілом у серце забив себе один з найкращих радянських поетів, Маяковский. Він був двадцять років членом комуністичної партії й у своїх творах вихвалявав радянську владу та комунізм. Нарешті зневірювався в усе й поповнив самогубство, залишивши записку, в якій казав, що товаришів до будови кращого життя.

УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ ДЛЯ
ПОЛЬСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ
КОЛОНІЗАЦІЙ.

Польський уряд вислав законопроект до польського сейму, яким має на меті створити новий запас землі для військових колонізацій, очевидно на виключно не-польських землях, тому, що цілий запас землі, передбачений законом з 1920 року на військову колонізацію, вже зужито.

Знов польські соціалісти зголосили 12. II. ц. в сейсок, щоб міністерство земельних реформ перевело до 31. X. 1930 р. очікує перебрання польським державним скарбом земель греко-кат. церкви, т. зв. „лопюнок", які колись Росія передала православному церкві, і зложивши відповідну суму в 5 проц. державних облігацій в державний Рідний Банк, передала що „лопюнятську землю" закарпатському парламенту. Цей внесок буде польським сеймом ухвалений.

ГОРЯТЬ ЛІСИ.

В лісах в околиці Брашову в Румунії відбула пожежа. Жертовно вогню впаде те село Фона, що лежить близько палючих лісів. В другому, палючих лісів пожежа, що, відбула те велика пожежа, що знищила 30 домів. Богато мешканців в панічному страху почало бігати з своїх хат, полишаючи там малі діти. Вони згоріли живцем. Шкоду, яка досі повстала, обчислюють на 10 мільйонів лейв.

МЕРТВІЯ КРИЛІК ПРИЧИ-
НОЮ БЕЗКОНЕЧНОГО
ПРОЦЕСУ.

Перед чотирма роками кинула одна Французька мертва криліка в ріку й думала, що на тім буде кінець. Але поліція виточила слідство за цей проступок, поклякоча на закон з 1727 року. Справу відіслано департаментній раді префектури, але цей уряд узяв свою некомпетентність в цій справі й відіслав її міністерству публічних праць. Тут студіювали урядники довго всі акти, щоб догадатися аферу криліки. Але й міністерство не могло собі дати ради й відіслало всі акти представителю державної ради. Він вирішив, що аж вона згинула йому в руках. На другий день жандармерія арештувала цього звірського злощастя і так доказав йому винуватість, що й сам признався і оповів усе свій подвиг у чині. Тепер очікується в червонокарійському суді.

ЗАМІНА СМЕРТНОЇ КАРИ НА
ВІЗНИЦЮ.

Омськ Приймак, який мучив осени вбив Чарла Форкера підчас біжки в Лангган, Саск., зівстав засуджений на кару смерті через повиснення. Підчас другої розправи зменшено його кару, коли він признався до вини і коли судді узгодилися, що винюк не був наперед обдуманий, але спричинений сваркою в п'яному стані.

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО
ПРОТИ „УКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ"
У ВАРШАВІ.

У зв'язку з ухвалою президії польської Ради Міністрів з дня 7-го лютого 1930 р. і наміром польського уряду творити при міністерстві освіти „Український Науковий Інститут" у Варшаві, відбулося в середу, 19-го березня ц. р. віче усього українського студентства у Львові. На вічу ухвалено ряд резолюцій, в яких українське студентство виступає проти творення „Українського Наукового Інституту" у Варшаві, стверджуючи, що польський уряд творить цей інститут поза та понад загальним і компетентними чинниками українського громадянства, та що цей інститут не є виявом ні воли ні творчих змагань української нації.

ВІДКРИТЕ БАТЬКОВИСТВО.

В червні минулого року шез в селі Кияніці, повіт Перемиський, 56-літній селянин Йосиф Шаль. Поліція почала шукати за пропавшим Шалем і показався, що його вбив його 30-літній син, Станіслав. Така батька закопав у полі. Длущого відкрива поліція швидко по 9 місяцях. Батьковийник признався до вини, а як мотив дубоубства подав те, що його батько не хотів прийняти до своїх хат невістки, через що Станіслав запалав листом до свого старого батька й убив його.

ЗВІРСЬКЕ УБИЙСТВО.

У Гаврилівці коло Кімина (Буковина) скоїлася недавню сумна і страшна подія. Молодий господар Козменко жив дуже зле зі своєю женою, і не міг її нічого иншого зквітати, як те, що не має доїсти віна. У шаленій лютості на тестя, поважного чоловіка, Миколу Присунка, не поздолав муж своєю молодий жінці, навіть і потоворити а родичам, бив її та навіть і стріляв до неї, а відтак запобігав їй, бо не хоче, щоб вона привела на світ дитину, якої вона налізала. Останткою примусив її купувати а землію в полі, а коли жінка не хотіла віддати такої купівлі, то Козменко кинув на неї верету та душин і бив дитину, аж вона згинула йому в руках. На другий день жандармерія арештувала цього звірського злощастя і так доказав йому винуватість, що й сам признався і оповів усе свій подвиг у чині. Тепер очікується в червонокарійському суді.

ВЕЛИКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІІ

УБИТО ОДНОГО ПОЖЕЖНИКА І ДЕСЯТОК ПОРАНЕНО.
ТРАМВАЙ СПАЛЕНО. ПРОГЛОШЕНО ГЕНЕРАЛЬНИЙ
СТРАЙК.

КАЛЬКУТА (Індія). — Тут відбуло велике заворушення з приводу арешту британською поліцією президента всендуського національного конгресу, Пандіта Джавагала Негру, та посадника міста, Інауса Сен Гупта. Арештовано їх за порушення закону про монопол на сіль та за заклики до боротьби з британською владою.

Натовпи Індусів урядили протестаційні демонстрації на вулицях міста. В одному місці вони напали на трамвай і спалили трамвайний вагон. Коли пожежники прибули для гашення вогню, на них посипалися граді каміння, куски цегли, палик й т. д. Одного пожежника вбито, а десятьох інших покалічено так, що довелося їх забрати до шпиталів. Це перший раз за сорок років натовп напав на пожежну сторожу.

Натовпи демонстрантів спинають скрізь по місті рух трамваїв, автомобілів, тролі, возів тощо й роблять барикади. Поліція зпочатку не могла нічого зробити; як як прибули до неї значні резерви, їй понастало трохи заспокоїти натовпи бутарів. Військам наказано бути на потягах, бо сподіваються нового вибуху заворушень. Вулиці міста тепер охороняють панцирні аґа, а поліція нищить барикади, які встигли збудувати бутари.

Одна Англія не посухала поліції й старалася прохати на своєму мотоциклі через італів протестантів, але опинилася в лікарні. Її побито, а мотоцикл Індусів оббили бензином та спалили. Вночі проголошено загальний страйк співчуття демонстрантам.

Магата Ганга продовжує свою агітацію проти Англії й закликає своїх прихильників боротися з поліцією, хоч би довелося згинати в боротьбі.

ГОЗ ВІЙШОВ З МІЖНАРОДНОГО СУДУ.

ГАГА (Голяндія). — На ім'я президента міжнародного суду поступила заява бувшого представника Америки в цьому суді, Чалза Гоца, про його уступлення зі складу суду. В довшому листі Гоц висловлює свій жал, що йому доводиться уступати з суду, бо його вибрано членом американського верховного суду. Таку саме заяву він має підати також до секретаріату Ліги Націй.

НАПАДАЮТЬ НА БЮДЖЕТ СНОВЕДЕНА.

ЛОНДОН (Англія). — В палаті північ розпочалися дебати над державним бюджетом, який закладив Сноведен. Бувший міністер фінансових справ Черчил ризик критикував Сноведена за велике збільшення податків на капітал та взагалі на прибутки. Він говорить, що бюджет Сноведена нагадує воєнні часи, і що він установив спеціальний воєнний податок. На думку Черчила така політика Сноведена приведе до відтягання англійського капіталу за кордон.

Таксамо зі сторони Лойда крила правительственной Партії Праці були рішучі напади на бюджет, але вже іза того, що податки на капітал та на прибутки ще заміали. Ліги промови обвинувачували Сноведена в зраді принципам соціалізму. Зі сторони ліберальної Партії виступили з критикою бюджету Лойда Джорджа. Сподіваються, що він буде підтримувати Сноведена.

ФРАНЦІЯ ЗМЕНШАТИМЕ ФЛОТУ.

ПАРИЖ (Франція). — В авторитетних французьких колах казку, що, не заважаючи на те, що Франція не підписала морської конвенції в Лондоні, вона буде стрітатися стримувати свою програму розбудови флоту. Тим Франція хоче показати, що вона дійсно прагне до обмеження й зменшення своєї флоту.

В той самий час французькі політики будуть шукати порозуміння з Італією в справі уложень з норвезького договору, обмислюючи їх воєнно-морські сили на Середземному морі. Але з'являється ще нові перепони Франції в зв'язку з розбудовою воєнної флоту Німеччиною. Там будуються хоч не багато кораблів, але всі вони модерні й надзвичайно великої безбездатності. Це також змушує Францію бути обережною в зменшенні своїх морських сил.

ВАЖКА АРХЕОЛОГІЧНА ЗНАХІДКА.

КАІРО (Єгипет). — Археологічні розкопки в районі, де ховано єгипетських фараонів, дають все більш та цікавіші висліди. Тепер єгипетський археолог, Гасан Бей, відкопав дуже цікавий гроб фараона Ра Аура. В його гробниці знайдено багато цікавих старовинних написів, а що головніше, знайдено ключ до читання тих написів.

В гробниці знайдено статую мужчини з шапкою в руках. Це казку на те, що в гробниці старий шах брав грою не лиш одиниць Китайців, як дотепер думали. Гасан Бей хотів буде читати в Німеччині текст про своє відкриття й можливо, що приїде до Америки.

РІШУЧА БОРОТББА З БАНДИТАМИ.

ШАНГАЙ (Китай). — Тому, що бандити не перестають нападати на чужинських місіонарських інституцій та захоплювати місіонарів й інших Європейців, щоби потім за них вимагати викупу, національний уряд рішив розпочати жорстоку боротьбу з бандитами. Для цього він призначає спеціальні війська з атаками. Літати вже бомбардували райони, де найбільше розповсюджені бандити.
